

GRACHTENMUSEUM

Jaarverslag

2023

Inleiding

Na een goed herstel in het laatste coronajaar 2022 gingen we 2023 in met een begroting uitgaande van een groei naar 46.000 bezoekers in 2023. We zouden dan op een negatief financieel resultaat uitkomen. Dit was in lijn met de meerjarenbegroting en meerjarenbeleidsplan waarin we zouden toegroeien naar 60.000 bezoekers en een positief financieel resultaat in 2025. Het liep allemaal veel voorspoediger dan verwacht en hierdoor kwamen we in 2023 al uit op 64.158 bezoekers en een positief resultaat van zo'n 80.000 euro. Vol trots kijken we in dit jaarverslag terug op het meest succesvolle jaar in het bestaan van het museum en een bezoekersgroei in een jaar van meer dan 80%. In dit jaarverslag lees je wat we allemaal hebben gedaan om tot dit resultaat te komen.

1. Vaste tentoonstelling

De vaste tentoonstelling op de eerste verdieping van het museum deed in 2023 weer goed zijn werk. De bijzondere manier van audiovisuele storytelling wordt al jaren zeer hoog gewaardeerd door het publiek en was ook weer aanleiding voor vele schoolbezoeken. De enige veranderingen die aan deze tour zijn aan gebracht, waren in het kader van het verbeteren van onze rolstoeltoegankelijkheid. Ook zijn er noodzakelijke technische updates uitgevoerd.

Thesaurier
Treasurer

wer
ineer

2. Tijdelijke tentoonstellingen

Waterkracht, met fotografie van Gosse Bouma, i.s.m. Waternet (Januari-maart 2023)

De succesvolle tentoonstelling Waterkracht die begon in 2022, met fotografie van Gosse Bouma en waarin we inhoudelijk vertelde over o.a. watermanagement, de flora en fauna van de grachten en wat er gebeurt als de zeespiegel stijgt, liep nog door in de eerste maanden van 2023. Geholpen door de populariteit van de fotograaf Gosse Bouma zagen we veel extra bezoekers voor deze tentoonstelling die tevens hoog gewaardeerd werd.

Amsterdam, Dag en Nacht – Arie Schippers (April – Juni 2023)

Het Grachtenmuseum is een langdurige samenwerking aangegaan met de Stichting Tim Killiam. Deze stichting reikt ieder jaar een prijs uit aan een kunstenaar die op een eigenzinnige manier heeft bijgedragen aan het beeld van Amsterdam. De eerste prijswinnaar was Arie Schippers en naast een geldbedrag is een tentoonstelling in het Grachtenmuseum aan de prijs verbonden. De tentoonstelling trok veel publiek dat hem kenden, met name ook uit de jaren 90. Het contrast tussen de klassieke stijkamers en de rauwe werken van Schippers maakte de tentoonstelling extra aantrekkelijk.

Arie Schippers en de jury van de Tim Killiam Prijs

Amsterdam is crumbling, Julie Hrudová, i.s.m. Gemeentelijke instanties (Juli – November 2023)

Voor deze leerzame maar ook schurende tentoonstellingen hebben we de talentvolle jonge fotograaf Julie Hrudová gevraagd om 6 plekken in Amsterdam is fotograferen die ieder een eigen verhaal vertellen over de slechte staat van kades en bruggen en de enorme complexe opgave waar de Gemeente Amsterdam voor staat om de grachtengordel niet verder te laten 'verkrumelen'. Op de

bijbehorende audiotour kwamen specialisten van de Gemeente aan het woord. De tentoonstelling trok veel aandacht, niet alleen binnen de gemeentelijk instanties, maar ook bij het publiek dat meer wilde weten over de werkzaamheden die door de hele stad werden uitgevoerd en zichtbaar waren. In het Parool verscheen een paginagroot artikel over de tentoonstelling.

Wie woonde hier? en Amsterdam in glas in lood (November 2023)

In november werden twee kleine tentoonstellingen geopend. Een over drie markante oud-bewoners van het huis waar het museum in gevestigd is; het echtpaar dat het huis liet bouwen, Jan Willink en de laatste bewoonster van het huis.

In de Rode Salon presenteerde we een tentoonstelling van de Amsterdamse glas-in-lood kunstenaar Robin Kapitein. Alle getoonde werken heeft hij speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt en te zien waren de grachten en verrassende maar toch typische Amsterdamse iconen zoals de Piskrul en de Peperbussen. Met deze tentoonstellingen wilde we laten zien dat de

Amsterdamse grachten nog steeds een bron van inspiratie zijn voor hedendaagse kunstenaars. De tentoonstelling leverde wederom veel publiciteit op en geholpen door de bekendheid van Kapitein onder een jong publiek, zagen we veel nieuw Amsterdams publiek in het museum.

3. Collectie

Eind 2023 zijn we gestart met een langdurige traject met Helicon. We gaan o.a. het collectieplan vernieuwen, het museale klimaat meten, de collectieregistratie op orde brengen en bepalen hoe we onze kleine collectie kunnen verrijken de komende jaren. Er zijn in 2023 enkele tentoonstellingswerken, met name fotografie, aan de collectie toegevoegd.

4. Randprogrammering

Lezingenserie Wonen aan de Gracht i.s.m. Vrije Academie

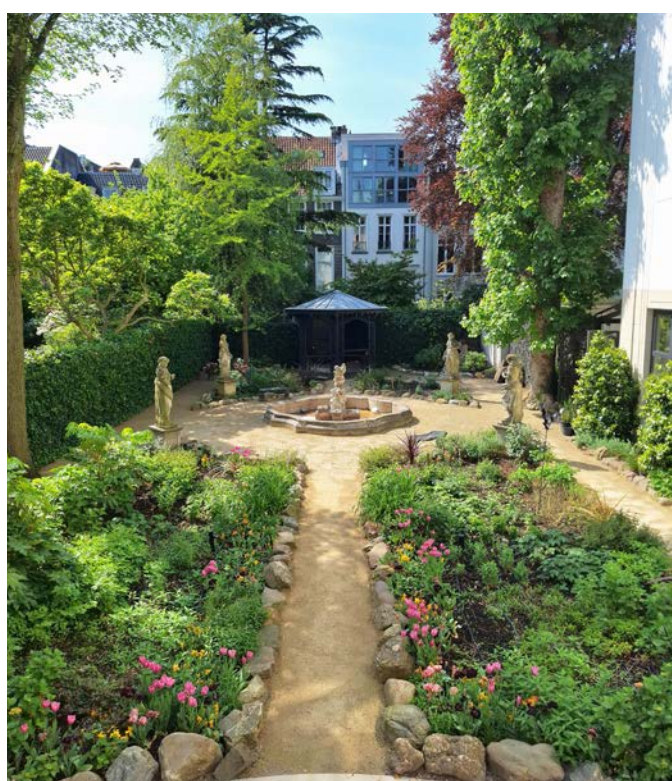
Speeddaten in het Grachtenmuseum ism FC Centrum

Grachtenfestival

Elk jaar is het museum weer de locatie voor het Grachtenfestival. Dit jaar was er een jong trio dat swingende jazz ten gehore bracht voor een uitverkocht optreden.

Open Tuinen Dagen

Mede geholpen door het mooie weer waren het weer drie fantastische dagen, waarbij zo'n 1.000 bezoekers per dag de mooie tuin konden bewonderen.

Griezelen in het Grachtenhuis

Het jaarlijks terugkerende Halloween event was ook dit jaar weer uitverkocht. We hebben dit jaar samengewerkt met stichtingen die zich inzetten voor gezinnen en kinderen die in armoede leven. Voor deze gezinnen hebben we gratis kaarten ter beschikking gesteld. De kinderen konden een speurtocht door het donkere museum volgen waarbij ze opzoek moesten gaan de griezelige oud-bewoners.

Museumnacht

Op de eerste zaterdag van november vond weer de Museumnacht plaats. Vanwege de drukte in 2022 hebben de besloten de programmering iets minder intensief te maken. Bezoekers konden weer genieten van de vaste tentoonstelling, een bar van Gebrouwen door Vrouwen en het hilarische Bier Yoga in de Groene Salon. Daarnaast konden bezoekers weer elk uur mee met een bijzondere rondvaart van Rederij Lampedusa. Wegens de grote belangstelling heeft bijna de hele avond een grote rij voor de ingang gestaan en werden er via de Museumnacht meldingen verstuurd dat het zo druk was in het Grachtenmuseum dat geadviseerd werd om later terug te komen. We waren daarmee in goed gezelschap van het Van Gogh Museum en het Scheepvaartmuseum. Met meer dan 1.000 bezoekers was het weer een van de leukste dagen van het jaar.

Locatie voor fotoshoots en video opnames

In 2023 zijn we weer regelmatig gevraagd of we onze locatie beschikbaar kunnen stellen voor opnames. Zo zijn er campagnevideo's van GroenLinks in het museum opgenomen en heeft het Amsterdamse fashionmerk Filling Pieces haar wintercollectie campagne in het Grachtenmuseum geschoten.

5. Bezoekers

We begonnen aan 2023 met een prognose dat we 46.000 bezoekers zouden ontvangen. In 2022 ontvingen we 38.000 bezoekers. Maar het jaar 2023 liep veel beter dan verwacht en kwamen we zelfs uit op 64.158 bezoekers. Een enorme groei en een nieuw record voor het museum. Het was de optelsom van een intensiever programmering voor diverse doelgroepen en een sterke verbetering van de marketingactiviteiten. Met name de nieuwe website, de verbeterde SEO, de succesvolle Facebook campagnes, outdoor en online campagnes hebben gezorgd voor een verbeterde zichtbaarheid onder zowel Nederlandse als buitenlandse bezoekers. Ook de samenwerking met tour operators is geïntensiveerd.

Kerncijfers

Vol betalende bezoekers: 32.652

Bezoekers met een Museumkaart:
21.194

Tickets met een gereduceerd tarief:
9.681

Gratis bezoekers: 613

Nederlands bezoek

Met name is het aantal Nederlanders dat het museum bezocht gestegen. Zo ontvingen we 21.194 bezoekers met een Museumkaart en is inmiddels bijna 40% van ons bezoekersaantal woonachtig in Nederland.

Internationaal bezoek

Ook liet het internationaal bezoek een stijging zien. De belangrijkste landen voor ons blijven: U.S., U.K., Duitsland, Frankrijk en België.

Bezoekerswaardering

In het museum horen we het regelmatig van onze bezoekers dat ze ons museum en gastvrije ontvangst zo waarderen, maar ook op de belangrijke websites voor reviews hebben we onze positie als hooggewaardeerd Amsterdams museum weten te verstevigen. Met een waardering van een 4,6 op Google zitten we in de top 5 van hoogst gewaardeerde musea in Amsterdam en bevinden we ons in goed gezelschap van het Rijksmuseum en het Van Gogh Museum. Op de grote internationale reizigerswebsite Trip Advisor nemen we een 11de plek in van de hoogst gewaardeerde musea in Amsterdam onder internationale bezoekers.

Schoolbezoek

We zagen in 2023 een toename in de schoolbezoeken, met name uit de regio Amsterdam. Maar toch ook schoolklassen uit de rest van het land en een flink aantal schoolgroepen uit het buitenland. De vaste tentoonstelling is erg aantrekkelijk voor onze jonge bezoekers door het visuele spektakel en de bijzondere manier van storytelling. Eind 2023 is er een Educatieplan 2024 – 2025 geschreven met het idee om twee nieuwe lesprogramma's te ontwikkelen die aansluiten bij de behoefte van scholen.

BO: 202 leerlingen

VO: 426 leerlingen

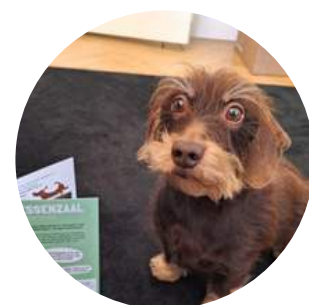
MBO 28 leerlingen

Internationale schoolbezoeken: 799

Totaal: 1455 leerlingen

Speurtocht door de Andriessenzaal

Met medewerking van onze Hoofd Beveiliging en kantoorhond Bennie hebben we een speurtocht voor kinderen gemaakt. Onze jonge bezoekers gaan opzoek naar de dieren in de prachtige 18de eeuwse wandschilderingen van Juriaan Andriessen.

6. Toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid

Toegankelijkheid

Al bij de start van het museum 12 jaar geleden is er rekening gehouden met de rolstoeltoegankelijkheid van het gebouw. Met een platformlift bij de ingang en de lift in het gebouw is 90% van het museum te bezoeken in een rolstoel. Op advies van ervaringsdeskundigen hebben we verdere verbeteringen aangebracht, ook met name op het gebied van communicatie op onze website. Verder zijn er scripts ontwikkeld voor mensen met auditieve beperkingen, mogen hulphonden het museum in en hebben we klapstoeltjes aangeschaft voor mensen die moeilijk ter been zijn.

Green team

Ons green team gaat regelmatig de straat op om de Herengracht schoon te maken. Zo dragen we een klein steentje bij aan het verbeteren van de leefbaarheid en een mooie schone grachtengordel.

Stemlocatie voor de Tweede Kamer verkiezingen

In november 2023 was het Grachtenmuseum weer een stemlocatie voor verkiezingen. Vele buurtbewoners kwamen bij ons hun stem uitbrengen. O.a. AT5 en de NOS waren ter laatste om verslag te doen van het stemmen op bijzondere locaties, zoals het Grachtenmuseum.

Samenwerkingen met maatschappelijke organisaties

In 2023 zijn we begonnen met het zoeken van samenwerkingen met initiatieven en instellingen die zich inzetten voor mensen die wat hulp kunnen gebruiken. Het Grachtenmuseum wil zich graag openstellen voor publiek dat niet vanzelfsprekend naar musea gaat. Zo hebben we o.a. samengewerkt met Jeugdfonds Sport en Cultuur, diverse COA's en stichtingen die zich inzetten voor mensen in een rolstoel.

Stemmen in een museum, moskee of gemeentehuis

Mensen brengen hun stem uit in het Grachtenmuseum in Amsterdam

7. Organisatie

Het kantoor team heeft veranderingen doorgemaakt in 2023. Er is een Hoofd Operationele Zaken aangesteld en eind 2023 vond de werving plaats van een projectmanager tentoonstellingen en programmering. Dit alles om, verder groei en professionalisering mogelijk te maken. Ook zijn er taken herverdeeld. Het team op de werkvloer is verder verstevigd en bestaat uit in totaal 12 Duty Managers en Publieksmedewerkers. Ook is er een vrijwilliger aangetrokken die op het gebied van development en samenwerkingen met stichtingen het museum ondersteunt.

8. Bestuursverslag

Het bestuur is in 2023 viermaal bijeengewees en het daarnaast nog regelmatig telefonisch vergaderd. Het Grachtenmuseum sluit af met een boven verwachting behaald aantal bezoekers van 64.158 en een positief resultaat van 83.653 euro.

De samenstelling van het bestuur is gewijzigd gedurende het jaar. In het voorjaar heeft de voorzitter Pim van Klink afscheid genomen. Pieter Brinkhorst is aangetreden als nieuwe voorzitter en oud-directeur Annemiek Krans heeft tevens zitting genomen als nieuw bestuurslid. Samen met Hanso Hoekstra (financiën) en Heleen ten Heggeler-Verloop vormden zij het bestuur.

Een belangrijk focuspunt van het bestuur was om het financiële aspect meer mee te

nemen in de bedrijfsvoering. Dit omhelst een betere kostenbeheersing en het meenemen van de financiële resultaten (naast alleen de bezoekersaantallen) in de evaluaties. Het bestuur is meegegaan in de wens van de directeur om de honorering van de werknemers te verbeteren, waarmee deels wordt meegegaan met de Museum CAO.

De aanstelling van een projectleider tentoonstellingen is goedgekeurd en zal worden uitgezet voor aanneming in 2024. De wens voor fondsenwerving blijft staan maar wordt tot dusverre gehinderd door capaciteit. Het meerjarenplan 2023-2026 is goedgekeurd. Het voorstel om de bestuursvorm om te zetten in een Raad van Toezicht lijkt nu een goed moment. Directeur en bestuur zijn voornemens deze structuur in 2024 aan te nemen.

9. Jaarrekening

Balansoverzicht

	Verslagjaar		Vorig jaar	
	2023	% balans	2022	% balans
▼ Balans				
▼ Vaste activa	145.089	27,0%	191.517	40,8%
▶ Immateriële vaste activa	8.295	1,5%	26.184	5,6%
▶ Materiële vaste activa	136.794	25,4%	165.332	35,2%
▼ Vlottende activa	393.027	73,0%	278.209	59,2%
▶ Voorraden	3.652	0,7%	1.120	0,2%
▶ Vorderingen	26.795	5,0%	83.868	17,9%
▶ Liquide middelen	362.580	67,4%	193.221	41,1%
Activa	538.116	100,0%	469.726	100,0%
▼ Stichtingsvermogen	523.169	97,2%	439.515	93,6%
▶ Overige reserves	439.515	81,7%	383.607	81,7%
▶ Onverdeeld resultaat	83.653	15,5%	55.908	11,9%
▼ Kortlopende schulden	14.947	2,8%	30.210	6,4%
Crediteuren	1.737	0,3%	23.087	4,9%
▶ Schulden ter zake van ...	5.528	1,0%		0,0%
▶ Salarisverwerking	7.682	1,4%	7.123	1,5%
Passiva	538.116	100,0%	469.726	100,0%

Meerjarenoverzicht winst-en-verliesrekening (EUR)

	2023	% Omzet	2022	% Omzet
Omzet	820.877	100,0%	426.914	100,0%
Inkoopwaarde van de bat...	275.324	33,5%	157.693	36,9%
Saldo	545.554	66,5%	269.221	63,1%
Overige baten	40.052	4,9%	101.129	23,7%
▼ Totaal lasten	501.952	61,1%	314.442	73,7%
▶ Personeelskosten	246.757	30,1%	199.653	46,8%
▶ Overige personeelskosten	17.764	2,2%	9.318	2,2%
▶ Afschrijvingen	44.067	5,4%	13.172	3,1%
▶ Huisvestingskosten	114.289	13,9%	55.312	13,0%
▶ Exploitatie- en machinek...		0,0%		0,0%
▶ Marketingkosten	31.020	3,8%	16.373	3,8%
▶ Kantoorkosten	13.267	1,6%	9.106	2,1%
▶ Algemene kosten	34.788	4,2%	11.507	2,7%
▶ Overige kosten		0,0%		0,0%
Resultaat	83.653	10,2%	55.908	13,1%

Grachtenmuseum

Herengracht 386
1016 CJ, Amsterdam

www.grachten.museum
mail@grachten.museum
020 4211656

